

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA member: \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Допомога не словом, а ділом

Інколи, буває, вичитає чоловік в американській газеті щось таке, що породжує рефлексію: „А може ми, українці в Америці не найгірші, — а може ми можемо витримувати порівняння навіть з найсильнішою, найчисленнішою і найбагатшою етнічною громадою в Америці, якою є жиди?"

Ось читаємо, що окрема американсько-жидівська комісія під головуванням колишнього члена Верховного Суду й колишнього амбасадора ЗСА в Об'єднаних Націях Артура Голдберга ствердила, що допомога американсько-жидівської громаді її расовим і віровизнанним землякам в Європі за Другої світової війни, не була такою, якою могла бути. У проголошеному звіті тієї комісії сказано, що на склалася різні причини, різні обставини. Жидівська громада в ЗСА, читаємо, не була тоді ще такою зорганізованою, як тепер, — багато американських жидів просто не могли повірити, що німці так брутально і безпощадно фізично винищують жидів, — не було сконсолідованої плянної акції, ані гуманітарної, ані політичної. Цей звіт схвилював жидівське суспільство в Америці, яке тепер свідоме, що страхотливий голокост не знайшов був тут, в американсько-жидівській громаді, належної і потрібної стихійної масової реакції.

І мимохіть пригадується: а як реагувала на потреби Краю нечисленна, бідна заробітчанська українська громада зараз за своєї першої генералії на американській землі, коли частина тієї нашої громади ще переходила щойно процес національного усвідомлення і коли ще українські люди гордо пишались, що вони „русини". У „Пропам'ятній книзі" з 1936 року читаємо у статті д-ра Луки Мишуги: „... І так члени УНСОЮзу будували тут в Америці церкви, народні доми, закладали школи, організували політичні горажанські клуби, улаштували українські національні свята, вистави, віча, маніфестації, протестаційні походи, складали самі і збирали від інших жертви на допомогу Рісному Краєві..." Нема статистику — і неможливо скласти її — скільки гроша американські українці вислали на допомогу прерізним рідним установам і організаціям в Україні та на загальну українську політичну акцію. Але й тих кілька цифер, що їх можна дістати з давніх наших видань, досить, щоб усвідомити собі велич жертвенності нашої громади в ЗСА в зарані її існування — і це явище продовжується по нинішній день.

Ось у книзі „Українці у вільному світі" з 1954 року знаходимо у статті д-ра Луки Мишуги згадку, що в 1906 році вислано трьом галицьким політичним партіям, заснованим напереломі минулого і цього сторіччя, 5,000 доларів, як „Боевий фонд". На рятівну українських жертв Першої світової війни вислано до Відня 22,930 доларів, а через „Крищен Геральд" 12,500 доларів. У 1917 році на руки проф. Михайла Грушевського вислано до Києва 100,000 рублів „для українських жертв війни". В наслідок старань деяких американських діячів і адміністратора Української Католицької Епархії о. Петра Понятишина тодішній президент Вудро Вільсон проголосив день 21-го квітня 1917 року „Юкрейнієн Реліф Дей".

Коли в наслідок Листопадового перевороту постала Зах. ньоукраїнська Народна Республіка — її перша збірка в Америці осягнула 14,000 доларів, як „Позичка Національної Оборони". Вислали наші люди гроші читальням „Просвіти" у своїх селах, від „Рідної Школи" приїздив сюди відданий цій справі інсп. Лев Ясінчук, д-р Лука Мишуга і д-р Осип Назарук мали офіційне уповноваження на збірку фондів на державно-політичні цілі, після заснування в ЗСА ОДВУ полковником Євгеном Конавальцем приїздив сюди із збірковою місією генерал М. Капустянський, приїздили мистці за фондами для „Української Лічниці" у Львові, за гроші від американських українців закуплено у Львові Дім Українського Інваліда і вже за нашої присутності в ЗСА, на наших очах, зібрано мільйони на Український Національний Інститут при Гарвардському Університеті, на Патріарший фонд, на побудову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, рідними фондами втримуються наші організації молоді із своїми гарними оселями, рідні жертви вможливають науково-видавничу й освідочно-інформаційну працю наших наукових установ в Америці і поза нею, мільйони доларів пожертвували прив'язані до Церкви українські вірні — і це стосується однаково православної, церкви-пам'ятника у Бавенд Бруку, як церков св. Володимира і Ольги в Чикаго чи церкви св. Юрія у Нью Йорку.

Хаос у збіркової акції шкодить Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові, центральній харитативній установі з історичними заслугами. Але само явище української жертвенності — тривке, світле, позитивне, подивудіне. Славити Господа, і ми можемо децим похвалитися...

У німецьких парламентних виборах 6-го березня ц. р. йде гра на велику ставку. Може в них вирішиться навіть майбутнє Європи. Консерватисти зробили, мабуть, помилку, відтінюючи минулого року лібералів з коаліційного уряду зі соціал-демократів. Які перспективи грядучих виборів?

1. Християнські демократи добувають більшість мандатів до Бундестагу і зформують свій уряд. За останні три десятиліття це їм це тільки раз за Аденауера і такої можливості ніхто не враховує.

2. Християнські демократи затримують релятивну більшість, а й ліберали добувають більшість мандатів, щоб утримати існуючу нині коаліцію. Сподівання на таку розв'язку не рожеві, взявши до уваги як показник факт, що ліберали програли минулої осені в крайових виборах у користь „Зелених".

3. Прийде до створення „великої коаліції" християнських демократів із соціалістами з метою рятівати Німеччину перед заливом крайньої лізвизно; такі вигляди не існують із уваги на просоветські впливи в рядах лівого крила соціал-демократичної партії.

4. „Зелені" добувають досить мандатів, щоб створити коаліційний уряд під проводом нинішнього лідера соціал-демократів Фогеля, який схилиється більш у сторону совітів, чим його попередник Шмідт. Ця остання можливість грозить

М. Бараболяк

ВІРШАЛЬНІ ВИБОРИ

дуже серйозно Німеччині й цілій Європі.

Коаліція соціал-демократів Шмідта з лібералами Геншера мала виразне протиставлення обличчя. Уряд той погодився на стаціонанування американських 108 ракет типу Першінг II на німецькій території. Коли б „зелені" взяли участь у коаліційному уряді прийшло б до повної ревізії протисоветської політики. Напевно такий уряд не погодився би на введення на територію Німеччини ракет середньої дії, коли б нічого не вийшло з переговорів в Женеві про обмеження цієї зброї. А на дальшу мету хто зна чи такий уряд не відмовився би від стаціонанування американських збройних сил у Німеччині загалом...

Коли говоримо про можливість переваги пацифістичних настроїв у Німеччині у найближчих виборах, то годиться згадати і про те, що в той сам час відбуваються вибори у Франції до комунальних інституцій, і є побоювання, що у них можуть добути перевагу теж пацифістичні елементи. Такий вислід був би черговим виявом дефіцитів серед народів Європи, величезною поразкою для американської політики, та доказом велетенських успіхів советської пропаганди.

У політичних науках укажується, що в епоху модерної зброї основними інструментами для досягнення

політичних завдань у міжнародному масштабі є: пропаганда, дипломатія і підтримка акції. Війна й економічні заходи втрачають свою вагу. Америка всю увагу концентрує на тих останніх засобах, занебгуючи зовсім пропаганду і дипломатію, а головну пропаганду в якій совіти добувають найвищі марки.

Америка має інструменти пропаганди. Але хто поінформований про дії „Радіо Вільна Європа", „Радіо Свобода" і „Голос Америки", той знає як дуже боязливо передачі цих станцій, щоб борони Боже не вразити совітську владу і не наразитися на закид утручання у внутрішні справи СССР...

Говориться там досить про національні аспірації уярмленних народів і загалом про тоталітаризм кремлівського режиму? Совіти випереджують ЗСА у пропаганді. Кажуть знавці, що вони витрачають біля 3 бильйонів доларів річно на яву і прикриті пропаганду. Видають велетенські кошти на наукові дослідження в ділянці пропаганди, організуючи клітини для пропаганди по цілому світі. Вони досягають своєю пропагандою по найбільш податливим на їх гасло групи, як релігійні організації, молодь, використовують настрої серед недовдовлених, соціально й економічно уоподіблених прошарків суспільства, щоб підбудувати прихильні

для них політичні настрої. Керує цією роботою не хто інший як КГБ. Користуючись націоналістичними комуністичними партіями у світі або їх прибудівками, як Рада миру, Кремль зумів сепарувати велетенські суми для протисоветських акцій для організацій, які не прийняли б тих фондів, коли б були свідомі їхнього джерела. Західні розвідки експерти впевають, що масові протести в Європі проти ядерних ракет не були може ініспіровані Кремлем, але з невістотою набрали ширшого розмаху завдяки підтримці Москви.

Американська пропаганда не виявляє ініціативи, і не атакує, а радше обмежується до реагування на совітські заходи. Замість атакують жорстокій советський режим, а моральних причин аж надто багато, і ставити Андропова в дефензиву, ЗСА тільки відбивається і то слабо. Сі-Ай-Ей мало б знамениту нагоду зробити багато для побіди демократії у світі. На жаль, Конгрес снував руки тої корисної у нинішніх міжнародних умовах організації. Підтримку акції хочуть, коли Кремль виказує велетенські добути тими методами. Біда в тому, що совіти послідовні в їхній політиці і консеквентно прямують до витинченної мети, коли американська політика — це політика нерішучості і зигзаків!

Віцепрезидент Буш повернувся з поїздки по Європі, метою якої було впевнити європейців про мирність

(Продовження на стор. 4)

Залишивши Україну, ми поселилися по всьому світі. Понаве число з нас опинилося теж і в ЗСА.

Якщо пригадаємо собі ті часи, коли ми сюди приїздили, що ми тоді мали, чого сподівалися і які плани снували, то такі мусимо сказати, що у великій мірі ми те й зробили, чого хотіли. І в особистих програмах і в загальногромадських й українсько-національних ми пішли вперед і підтягнули нашу громаду теж добрий шажок вище. І це не самохвальба, це ствердження факту, що наш динамізм — персональний, громадський і національний допоміг зробити нашу етнічну групу ще замітнішою серед нашого оточення, очевидно в позитивному сенсі.

Приїхавши сюди з малими дітьми чи внуками, ми відразу над цим думали, як їх зберегти для України. Це звучить може як декларация, але так воно не було, — це були наші щирі справжні бажання, за якими крок за кроком розгорталися наші акції, зусилля їх реалізувати.

Ми зорганізували Пласт, СУМА, ОДУМ, різні українські спортивні і спортивно-виховні організації, одним словом наші діти чи внуки мали нагоду включатися в наші українські організації і там плекати ті ідеали, які молодим людям потрібні. Очевидно ми їх старалися втримувати при наших церквах, наших парафіях

Іван Я. Хамуляк

СМІЛИВИЙ КРОК, ВАРТИЙ НАЛЕЖНОЇ УВАГИ

них школах, які збудували наші попередники. Опісля ми пішли ще далше: ми створили і вели школи українознавства, значить ми думали, як і де мають перебувати наші діти чи внуки до часу закінчення середніх шкіл. Опісля в міру зросту числа студентів українського походження по різних університетах, ми почали організувати і фінансувати різні Українські Катедри, а перш усього створили Український Науковий Інститут при одному із найбільш престижних університетів у світі, при Гарвардському Університеті. І дивне, все знаходиться ентузіаста, що ці речі ініціювали, реалізували, і ми росли...

Якщо до цього ще додамо Енциклопедію Українознавства, то ми такі не дармували, ми діяли і ті дії будуть проминувати на роки, які прийдуть по нас.

На наших очах повиростали наші діти, наші внуки, батьки яких не раз і не мали нагод кінчити вищих шкіл, але своїми дітями чи внуками допомагали добувати вищу освіту, а з цим і професією. Так воно є і так воно було, і треба це признати.

Але нас сьогодні тривожить запит: чи коли нас не стане, буде кому ці всі речі продовжувати, їх далше

вести, а може ще і далше розбудувати, модифікувати до реальних потреб часу, робити їх живими, конкретними і в часі, в якому нас тут не буде.

Наші діти і наші внуки вирости, закінчили школи, стали молодими професіоналістами. Пласт, СУМА чи ОДУМ та різні студентські громади перестали бути для них атракцією, бо сьогодні вони вже зрілі громадяни. І що тепер? Де вони повинні включитися, що робити, щоб зберегти свою „етнічність", свою національну ідентичність?

З прикритістю мусимо ствердити, що ми цьому питанню не присвятили належної уваги, хоч проблема існує і наші громадські провідники не повинні втрачати цієї проблеми з їхнього поля зору. Але це не на те, щоб накидувати нашим молодим громадянам наші плани, але щоб мати цю проблему перед собою і могли на неї знайти відповідь.

У кого відповідальність за надбання батьків?

Очевидно в першу чергу їхні діти. Ми маємо різні церковні громади, маємо братські союзи, маємо різні політичні організації, і всі вони повинні б помагати

зберігати нашу національну ідентичність. Повинні, і то у великій мірі, займатися тою справою наші професіоналісти. Треба дати призначення, громаді Півсбургу, професіоналісти якої організовані в Українському Технічному Товаристві, або в Організації Українських Професіоналістів, включаючи й інженерів, професорів і т. п., брати і беруть участь у нашому громадському житті. Всі наші інженери, лікарі, університетські професори, бібліотекарі, учителі, журналісти, адвокати і т. п. в усіх місцевостях повинні абсолютно активно братися до зберігання згаданих надбаних наших поколінь. Якщо додамо ще тут українські музеї, Український Інститут Америки, то ми маємо вже велику вагу, і тільки треба ще зберігати, розвивати і мати амбіції ще більше цінні спадковості і передавати своїм дітям.

Дехто підходить до тих справ надто песимістично, бо, мовляв, в більшості, ті наші молоді професіоналісти турбуються лише своєю особистою кар'єрою, особистою користю і мало є таких, які цікавилися теж загальногромадськими справами. Це правда, але коли було інакше? Завжди в нас невелика кількість знаходила час й охоту турбуватися теж і загальногромадськими справами. Так було.

(Продовження на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про сніговію і нашу нетерплячість

Хоча вже тиждень минає від великої сніговію бурі, що навістила Нью Йорк та ціле східне побережжя, ми все ще відкопсуємося і бродимо по кістці у залишках снігових кучугур.

Скільки нарікань, негодувань, розмов викликала ця примха погоди, що після довгих тижнів тепла і лагідності пригадала нам знову, які ми безсильні у відношенні до неї. А ми ж, жителі великих міст, ніяк не відмімо її покритиць без застережень і без ремствування.

Ми так привикли, що ніхто не може спутати наших рухів, що ми щоденно переїжджаємо автами простори з місця на місце: дарма чи це до праці, чи до школи чи на закупи.

А тут, несподівано і без приготування „вища сила" прикрипила нас до одного місця на невідомий час та без означеної цілі. Спершу воно було навіть приємно та цікаво. Надиво ніхто не поспішав, бо не було куди. І коли родини зустрілися за столом, то мали час поговорити зі собою, як теж була можливість полагодити залеглу місяцями переплиску, переплати відкладену на вільні хвилини книжку чи журнал. А там, сосянша, морозна погода, що прийшла по сніговій бурі витягнула людей із їхніх хат.

Пішли в рух лопати, саночки, лещата. А при тому наші видалки як виглядають ваші сусіди, що їх, звичайно, зустрічали лише перебігаючи до авто, приглянувшись ближче їхнім обличчям, перекинувшись словами та переживаннями. Все це було нове, цікаве, а

передусім інакше від нашої буди.

Але вже після перших 24-ох годин момент свіжості приблів, а підсунулося почуття нетерплячкості, яке так часто тримає нас у своїх руках. Бо як же ж так, через звичайний сніг сидіти дома без ніякої можливості свободи порушати?

Ване авто засипане до самої гори, дорога не відгоріла, газету не доставили, пошти також немає, а до найближчої крамниці ніяк не можна доїти. Дарма, що телефон дозволяє вам поговорити із кожним, а телевізії і радіо інформують, що сталося у світі. Все це замало, — бо нам так хочеться, як звичайно, вскочити у авто та поїхати в простір, щоб тільки швидше і скорше.

Хоча не кожний із нас, якого ця сніговію ув'язнила надовше, приїзжав до своєї нетерплячкості, вона помітно впливала на настрої з кожної дальною годинною примусового перебування у чотирьох стінах. І це напевно нас напіння: чому не так? Чому ми стали такі прудкі, нетерплячі, сповнені бажання зміни?

Пригадалися давні, забуті роки дитинства, в яких сніг і засніпані дороги не були надзвичайним явищем, а щоденною картиною зимових місяців. Пригадалися часи, коли гостра, снігова зима не дозволяла свободі порушати не дні а тижні. Якось переживали те люди, не маючи ані авто, ані радіо ані телевізії, ані телефону, та вони куди менше від нас нарікали на погоду. І були шасливі...

О—КА

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЛИСТ ПАТРІАРХА ЙОСИФА І КОЗАЦЬКИЙ ПОШТОВИЙ ШТАМП

Лист Патріарха Йосифа І з 6-го грудня 1982 року, в якому Блаженніший підставі ватиканських хронік документально й джерельно стверджує, що перемогу над турками під Віднем в 1683 року переішли в користь християнства українські козаки, пригадує широко рекламований в нашій пресі поштовий штамп, який з тієї нагоди виготовив австрійський уряд. Штамп зображує козака на коні з шаблемою в лівій руці і має довгуги пояснювальні написи українською й німецькою мовами.

Однак поміж цими написами є розходження. Український напис звучить пра-

вильно: „Козацька кінна пошта". Зате напис німецькою мовою звучить: „Sonderpostbeforderung mit Reiterpost". (Спеціальне поштове переішання кінною поштою). Німецьке слово „Der Reiter" значить „кіншотник, кавалерист, їздець на коні", а не „козак". Українське слово „козак" німецьки звучить „Der Kosak", „козацький" звучить „kosaker". Отже німецький напис правильно повинен бути: „Sonderpostbeforderung mit Kosakenpost" (а не „Reiterpost").

Володимир Барагура,

Нью Йорк

ВІЙСЬКОВІ ВІДІЛИ армії Бангладешу встановили в середі 16-го лютого, порядок у столиці, місті Дакка, і в другому по величчю місті порті Чіттагонг після двох днів демонстрацій проти уряду і безпорядків, у яких згинув 5 цивільних, а понад 100 були ранені. Безпорядки почалися в понеділок, коли тисячі студентів університету вступили в бійку з поліцією, протестуючи проти військового стану і недавнього розпорядження уряду про обов'язкове вивчення арабської мови. Студенти заявили, що арабська мова є не потрібна в Бангладеші, а її вивчення було впроваджено лише для того, щоб задовольнити нафтових шейхів Середнього Сходу.

У 1964 році д-р Ю. Мовчан отримав похвальну Грамоту від обласного Лікарського товариства „як вислів признання за вірну професійну працю лікарем, за велику моральну поставу та досягнення в лікаріванні". Від 1957 до 1960 року був заступником президента Окружної ради здоров'я в Паулдіну, Огайо. Він є членом Українського Лікарського Товариства Америки, Об'єднання Українських Письменників „Слово" й інших.

Отримавши здорове селянсько-родинне виховання працьовитих, чесних батьків, Ю. Мовчан мав силу не піддаватися советсько-російській аморальності, а навпаки, стати талановитим публіцистом, лікарем і видатною людиною в українській спільноті вільного світу.

Його не завважують наші енциклопедисти й елітаристи. А він же є видатною постаттю поміж видатними людьми в англословянському світі. Енциклопедичні гасла про нього є у всесвітньоповсюпних енциклопедичних виданнях таких як: International Register of Profiles, Cambridge, England, у виданні Гіссонг „Постати Огайо", та в інших.

Друкується він у усіх більшовицьких українських часописах і журналах згадати б хоч би „Свободу", „Український Голос", „Новий Шлях", „Гомін України", „Українські Вісті" й багато інших. А також у англословянських виданнях для прикладу наведемо „Парма Сан Пост", „Акрон Бікон Джорнал".

Як читаємо в англословянських енциклопедичних виданнях Ю. Мовчан дог до надрукував понад 1,400 статей на різні теми, в тому багаті рецензії, та друкувався у кількох десятках різних англословянських часописів і журналів. А крім того він видав чотири книжки публіцистики: „Як лікувати себе та інших у наглих випадках". Популярно-практичний лікарський порадник, 1946 рік. „Що варто б знати", Проблеми українського національно-державницького визволення, 1966 рік, „Записки лікаря", 1970 рік, „Незбуте і неспрошене", 1982 рік.

Поміж цими книгами безперечно найбільш вагомими — це „Що варто б знати" та „Незбуте і неспрошене".

І в оцей 70-річний Ювілей життя Юліана Мовчана і кількадестрій його праці талановитим пером — у нас побажання, щоб ювілей прожив ще довгі роки у добром здоров'ї і здобув ще більше осягів на українській духовній ниві.

Степан Радіон

ПРО ЮЛІАНА МОВЧАНА

(До 70-ліття життя і 56-ліття праці пером)

II.

„Я швидко переконався, що в умовах російсько-большевицької окупції український журналіст ніколи не може мати ні матеріального, ні тим більше морального задоволення із своєї праці. Бо щоб там бути редактором звичайної собі „газети", треба було бути передусім членом або принаймні кандидатом советської комуністичної партії, яким я не був і не думав бути. Тому мені, або подібним до мене безпартійним „газетним робітникам" у кращому випадку можна було десь дістати працю мізерно оплачуваного „літературного робітника", але ніколи якусь більше відповідальну й тому більше оплачувану працю, до якої, як я довів це на попередніх прикладах з харківських газет, першестество мали партійні чужинці — росіяни або жиди. І це тільки є ще один доказ того, що в умовах советської дійсності людина далеко не завжди має змогу працювати в тій ділянці, або мати той фах, який їй найбільше до вподоби; з тих чи інших причин" (небагонадійне) соціальне походження, безпартійність, підозра в критичному наставленні до советської влади, і т. д.) людину не допускають або не дозволяють працювати в її улюбленій ділянці...

І я вирішив інакше — вирішив змінити курс свого життєвого напрямку на 180 градусів — вирішив змінити свою професію. Як?

„В Харкові в ті роки я мав доброго приятеля й однолітка Костя Соколенка... я послухав пораду Костя Соколенка і від 1-го вересня 1937 року став разом з ним студентом Харківського Медичного Інституту..."

„Правда, пор до доброго приятеля була тільки однією з причин. Були ще й інші. З усіх фахів, медицина (звичайно, не беручи до уваги журналістику), була чи не єдиною ділянкою, якій я міг ще посвятитися..."

„Також я побачив, що з усіх професій чи фахів,

лікарська праця, мабуть, є справою, яка в найменшій мірі пов'язана з будь-якою ідеологією чи політикою — в тому числі й комуністичною. Головне завдання лікаря — лікувати хвору людину, а... яким духом дивитися та людина — це лікар не має нічого обходити. (Правда... советські політруки навчали нас, що дійсний „советський лікар-патріот" повинен інакше ставитися до „ворога" і до „приятеля"). Це значить, що аби дістати працю „звичайного лікаря", мені не треба бути членом партії...

„І я був задоволений з мого шляху, який я вимушений був вибрати. Правда, маючи вже 24 роки, не дуже то хотілося знову братися за книжки і „зубрити" анатомію, чотири хемії, фізіологію, фармацевтику і багато інших предметів, на які багата вища медична школа". (ст. 155-159).

У травні 1941 „юку Юліанові Мовчанові по закінченню четвертого курсу Харківського Медичного Інституту пошалося поїхати до групи студентів, яких вислали на двомісячну практику до львівських клінік. При кінці його практики в цих клініках вибухла советсько-німецька війна, німці швидко зайняли Львів і опанували всі західноукраїнські землі. І так Юліан Мовчан залишився з другого боку Залізної засони.

У наступних роках він закінчив студії в Львівському Медичному Інституті, практику відбув у львівських шпиталях під керівництвом проф. д-ра Маріяна Панчишина, в 1943 році здобуваючи ступінь доктора медицини. Потім в'їздував лікарську практику по шпиталях Тернополя, Самбора і лікарні в Сколе.

Перед поворотом наваолою червоно-московських нелюдей, д-р Юліан Мовчан подався на Захід. Спершу до Братислави, відтак до Австрії (Відень, Мельк, Лінци) і накінець опинився у Мюнхені.

У 1949 році виїхав до ЗСА. Спочатку працював у загальному шпиталі в Сікокусі, потім в Елізабеті, Нью Джерзі. 13-го січня 1953 року нострифікував свій диплом доктора медицини перед Державною медичною іспитовою комісією в Огайо. Після того працював відбразив до червня 1953 року в Індустріальній клініці в Клівленді, короткий час у Малінті, а від липня 1953 року до вересня 1960 в Оквуді, Огайо. Відтак відкрив свою власну лікарську канцелярію у Македоні, Огайо, де веде лікарську практику досьогодні.

Пам'яті Матвія Борискевича

(У першу річницю смерті)

Минає рік з того часу, коли українська громада в Норт-Порті на Флориді відправила на вічний спочинок св. п. Матвія Борискевича. З його смертю українська громада втратила прикладного громадянина, зразкового суспільно-громадського діяча.

Св. п. М. Борискевич народився 12-го січня 1900 року в містечку Єзупіль в Станіславщині. Там одержав загальну та фахову освіту. Молодий Матвій з ентузіазмом служив як залізничник українській державі в 1918-20 роках. Він багато причинився у транспортній армії УГА та її бойових засобах під час українсько-польської війни. За свою вірність українській державі він заплатив своєю працею, бо вже в 1924 році польська влада позбавила його праці, не зважаючи на його фаховість. Переслідування польською владою будівничих української держави змусили Матвія покинути рідну землю і в 1926 року виїхати до Канади.

Поселившись у Кирк-Лейк, Онтаріо, він працював у копальні золота. Не зважаючи на важку працю та тяжкі економічні умови, Матвій включився зразу в православну парафію та українську громаду, займаючи в УНО, Взаємній Помочі, згодом у Відділі УНОСюзу провідні позиції.

У 1938 році прибула з України його дружина Єлисавета зі сном Володимиром, який сьогодні — широковідомий суспільно-союзний діяч Володимир Борискевич-Бойд. Після завершення високої освіти Володимира, в перших повоєнних роках, родина переселилася до Віндзора, а вже в 1950 році — до Дітроїту, Миш., на постійний побут.

У Дітроїті не тільки Матвій, але й вся родина включилася в суспільно-громадське життя. Тут розвивав Матвій жваву громадську діяльність. Поруч парафіяльних обов'язків, працював у 4-му Відділі Організації Державного Відродження України (ОДВУ), а зокрема активно активізувався в союзній роботі. Уся родина, включно з внуками, належала до Товариства ім. Маркіана Шашкевича — 94-

Св. п. Матвій Борискевич

го Відділу Українського Народного Союзу. Деякі роки св. п. Матвій був головою згаданого Відділу, а згодом аж до переїзду на Флориду — протоколовим секретарем. Його тісна співпраця з Володимиром Дідиком, головним радником, та Володимиром Гриняком, обласним організатором, була незвичайно корисна для УНОСюзу, про що вказує надана йому Екзекутивною Почесна Грамота. За весь час праці у Відділі багато причинився до розвитку УНС, зокрема в ділянці організування нових членів.

Теж саме в Дітроїті він почав дописувати до „Свободи“ та інших часописів. Його цікаві статті, зокрема оповідання та спомини, виявлялися часто не тільки в „Свободі“, а також у „Новому Шляху“, „Нашому Житті“ та інших часописах.

Фізичні недомогання змусили родину Борискевичів переселитися до Норт-Порту в сусідньому Флориді. Тут, не дивлячись на своє підірване здоров'я, він включився у суспільну працю місцевої громади, яка у своєму розвитку потребує багато досвідчених голів та охочих рук до праці. Працював і розвивав пліни на майбутнє. Однак, неможливо смертю перервала нитку його трудолюбивого життя.

Дня 28-го лютого 1982 року перестало битися серце відданого громадського діяча, прикладного парафіянина, зразкового мужа, батька, діда й прадіда. З глибоким жалем місцева громада відправила 3-го березня на вічний спочинок свого невідданого члена. Його брак у громаді відчувається досі й ще довго буде відчуватися, бо таких небагато.

В.П.

В РИМІ ПРОЙШЛИ...

(Продовження зі стор. 1)

Одна із сесій Синоду під головуванням Патріарха Йосифа.

хав до Риму. Тут Патріарх Йосиф погодився разом з обидвома Митрополитами бути його святителем. Пам'ятний день відбувся в неділю, 30-го січня, в Соборі Святої Софії.

На Божественну Літургію зійшлися всі єпископи — члени Священного Синоду ієрархії Української Католицької Церкви. Разом з понад двадцятьма священиками вони читали соборну Архирейську Літургію. Діякував о. крилошанин Павло Когут з Франції. Співали учні Малої Семінарії і Колегії Св. Софії з допомогою всіх богослужбовців, що ними керував о. архимандрит І. Музичка. Апостольський Столиці репрезентував Архiepіскоп Мірослав Марусин, що в час хіротонії прочитав папську буллу іменування нового ієрарха. Були присутніми ще канадійський римо-католицький єпископ Сейнт-Боніфаєс, представники монастирів чинів — редемптористів, Василіян, селезіян, Уставу Студитів, монахи різних українських і неукраїнських спільнот та мирян.

Перед Євангелією відбувся обряд хіротонії. Отець митрат М. Василік, генеральний вікарій екзархату в Франції, прочитав було українською мовою. Святеїлі — Патріарх Йосиф, Митрополит Максим і Стефан довершили акт посвячення

Синод єпископів

На засідання торжества хіротонії Владика Михайла стала в цьому ж Соборі інша історична подія — відкриття чергового Священного Синоду Владик Української Католицької Церкви. Разом з призначеним благословення Святого Духа на праці Синоду його відкрив вчорашній голова Синоду Патріарх Йосиф, виголосивши до всіх присутніх Владик своє слово. Блаженний Йосиф висловив радість, що може відкрити цей Синод скляним інімі за благословенством Папи Івана Павла II. Назвав він що подію „історичною в житті нашої

Церкви“, своєрідним Божим чудом, яке стається наперекір різним труднощам і недовірі українського народу і Церкви. В короткому і глибоко духовному слові Патріарх вказав на велику Божу ласку і незбагнені Божі шляхи, які ведуть народи і спільноти, закликав до віри, молитви і великого довіря в Божу справедливість. „Наші Синоди є виявом живої сти і розвитку нашої Церкви“ — зазначив Первоієрарх. Закликав він ще Владик-членів Синоду до „мудрости і страху Божого“ до почуття відповідальності дітей Божих перед Богом, Святою Церквою і нашим багатотрадіційним народом“, закликав „до мужности, відваги, а понад усе до єдності і любови“.

Закінчив своє слово звернення Патріарх такими вдумливими і вагомими словами: „Дорогі Владики! Будемо вірними чадом Вселенської Церкви і добрим пастирями Церкви Русь-України, щоб ми в єдиномісли і єдиними устами славили Бога у Трійці Єдиного на збудування Церкви — Тіла Христового і спасення душ наших. Амінь“.

Синод привітав в імені Папи секретаря стану кардинала Августина Касаролі, наділяючи папське благословення. Це привітання читав архієпископ М. Марусин, який привітав Синод також від кардинала Владислава Рубіна, префекта Східної Конгрегації, та від себе як її секретаря.

Архiepіскоп Марусин не бере участі в Синоді, тому що він, хоч залишається українським Владиком, не виконує функцій архієпископа українських вірників, а тим самим не є членом Синоду. Він тепер є високим урядовцем однієї з папських дикастерій. Кардинал Рубін тепер також не бере участі в Синоді, хоч би у ролі обсерватора, як це було досі.

У Синоді взяли участь Владики: Патріарх Йосиф, Архiepіскопи — Мірослав Любачівський (що представляє на сесіях у той час, коли Патріарх Йосиф є відсутнім), Максим Германюк (Вінніпег), Стефан Сулик (Філадельфія), Єпископи — Ніль Саварин (Едмонтон), Ізидор Борельський (Торонто), Іван Прашко (Мельбурн), Плятон Корнелік (Мюнхен), Андрій Сапельяк (Бусе-о-Айрес), Августин Горняк (Лондон), Василь Лосен (Стемфорд), Сфрем Хривий (Куртіба), Ернст Хривий (Нью-Вестмінстер).

Дмитро Грещук (Едмонтон), Інокентій Лотоцький (Чикаго), Роберт Москаль (Філадельфія), Мирон Дацюк (Вінніпег), Михайло Гринчишин (Париж), разом 18 ієрархів. Не прибули на Синод Єпископи Йосиф Мартинєць, Володимир Маланчук і Іоанн Сегедій через недугу і похилий вік, і єпископи з України. Про них Патріарх у своєму слові так висловився: „Просвітлі (Святий Душе Істини) і скріпи Владик присутніх і тих не присутніх!“.

Агенди Синоду

Цей Синод належав до на йосолідніших підготованих і передуманих зібрань ієрархії УКЦеркви. Понад півроку велася інтенсивна підготовка, що її здійснював секретаріат Синоду, покликаний Патріархом Йосифом і затверджений Папою. Головним секретарем був єпископ А. Сапельяк діловим о. д-р Ігор Мончак з Монреалю. У тісній співпраці з Блаженним Отцем і його капітулою, Архiepіскопом-коадьютором М. Марусином, вже від червня минулого ро-

ку підготовлялися різні матеріали-проекти: всім Владикам були розіслані для коментарів, а відтак внесено у проекти поправки. Учасники Синоду отримали добре опрацьовану документацію над якою дискутували, а потім приймали рішення. Ще заздалегідь до Синоду появилися в пресі еляборат пера о. І. Мончака про основні синодальні управління, передісторію теперішнього Синоду та про певні проблеми, що стоять перед єпископством. Це дало держело і тло для синодальної дії не лише самим учасникам, але й духовенству та мирянам, що живо цікавилися життям і проблемами своєї Церкви.

Найважливішою справою, що її Синод обговорював, було схвалення статуту Священного Синоду ієрархії Української Католицької Церкви. Це документ надзвичайної ваги, бо він дає основи під синодальне управління УКЦеркви. Цей документ надзвичайної ваги, бо він дає основи під синодальне управління Української Католицької Церкви. Дискусія над ним проходила два дні і колегіально схвалено остаточний текст, який, як і всі рішення Синоду, увійде у життя після того, як буде затверджений Папою. Запевняючи, що документ опрацьовано в душі нових ідей синодального управління, у львівському до прерогатив Апостольської Столиці та майже на оці доброї цілої УКЦеркви — в Україні та на поселеннях.

Важливою точкою агенди був також вибір кандидата на єпископа Саскатунської єпархії справи інших єпархій УКЦеркви. Присвячено також увагу ювілею 1000-ліття і далішим конкретним починам, включно із потребою узгодження деяких плянів з ієрархією Української Православної Церкви. Тому що це був Синод ієрархії, виключена в ньому участь навіть у характері обсерваторів речників духовенства чи мирян. Очевидно, і одні і другі перебували в Римі, живи цікавилися синодальними діями, зустрічалися з членами ієрархії, висловлювали свої задоволення, побажання тощо.

Секретаріат видав для преси свої комунікати. Окремі Владики радо зустрічалися і говорили загально про Синод, проте щодо конкретних проблем їх зобов'язував обійти мовчання.

Інші події

Саме на час Синоду припали повідомлення про два можливі рішення Апостольської Столиці щодо УКЦеркви. Це сталося в порозумінні з українським єпископатом, але рішення оголосила Східна Конгрегація, тому що ті справи є ще в її тісній компетенції. 1-го лютого було повідомлено, що Папа Іван Павло II призначив єпископом Крижевської єпархії о. Славомира Міковша, уродженця українсько-руської Бачки. Є це відносно молодий священик, добрий душпастир, останньо духовник греко-католицької семінарії в Загребі, свідомий русин-українець. Синод УКЦеркви в Римі привітав новоназначеного єпископа Крижевської єпархії, який заступить дотеперішнього адміністратора, вже старшого і хворого єпископа І. Сегедія, якому скінчилося 78 років життя. Є надія, що перервана співпраця єпархії крижевських з Синодом відновиться.

Одночасно з кіл Східної Конгрегації повідомляють про адміністративну зміну в організації УКЦеркви в Західній Європі. У зв'язку з переїздом Владиком М. Марусином функції секретаря Конгрегації, він далі не може виконувати обов'язків Апостольського Візятора для країн Західної Європи, неохочених екзархатами. Тому тимчасово візятур розв'язано, а окремі країни приділено до сусідніх екзархатів: Бельгію, Голландію, Люксембург і Швейцарію до екзархату в Франції, а скандинавські країни — до Західної Німеччини. Ця зміна є тимчасовою, бо не виключено, що в майбутньому візятатура може бути відновлена або навіть створена як один екзархат. Так само говориться про ініціювання з боку Конгрегації і Синоду в надрах позитивного поглядом на ситуацію в Україні, що в Англії. Виглядає, що

у першу болючу річницю СМЕРТІ Дорогого МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І ПРАДІДА СВ. П. МАТВІЯ БОРИСКЕВИЧА будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ в понеділок, 28-го лютого 1983 року в церкві св. Андрія у Норт-Порт, Флорида, о год. 9-й рано; в церкві Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремк, Миш., о год. 8:30 рано.

Принятелі і Знайомих про молитви просять: ЄЛИСАВЕТА — вдова ВОЛОДИМИР — син з дружиною ОЛЬГОЮ ВЛУКИ з родинами

в першу болючу річницю СМЕРТІ мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА бл. п. ПЕТРА ВОЛОШИНА будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ у вівторок, дня 1-го березня 1983 р., в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо, о год. 8-й рано; дня 4-го березня 1983 р. в церкві св. Андрія в Пармі, Огайо, о год. 9-й рано; в Лурді у Франції.

Про молитви за спокій душі Покійного просять — дружина — АЛЕКСАНДРА

у чотирнадцяту річницю СМЕРТІ нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСА бл. п. СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКО полковника АРМІЇ УНР

у неділю, 27-го лютого 1983 р., о год. 12-й дня в церкві св. Андрія в Дітроїті, Миш. буде відслужена ПАНАХИДА Всім Знайомих просимо помолитися в цей день за спокій Його Душі.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ має шану запросити Українське Громадянство, Принятелів і Знайомих, зокрема колишніх Членів на

75-літній Ювілей заслуженої української прима-балерини Валентини Переяславець який відбудеться в суботу, 26-го лютого 1983 р., о год. 5-й вечора в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку 2 East 79th Street, New York, N.Y.

Участь у Ювілейному Вечорі беруть: Оксана Базилевська, Дарія Гордінська-Каранович, Роберт Паркін, Рома Прийма-Богачевська, Юрій Богачевський, Василь Тершаковець, Остап Тарнавський.

Після закінчення програми ТОВАРИСЦА ЗУСТРІЧ з ЮВІЛЯНТОКО

УПРАВА

Активність громади при парафії св. Михайла в Тусані

Двадцять першого листопада м.р. відбувся перший парафіяльний празник в новоствореній парафії св. Михайла в Тусані, Арізона.

Після св. Літургії, яку служив о. парох А. Микита, відбувся бенкет в залі св. Кирила. Свято відкрив Ігор Блишак, заступник голови Парафіальної ради, вітаючи отців і гостей та парафіан. Програмою проводила організаційна референтка Оля Голяш-Тимшорак. Крім о. д-ра А. Микити, були присутні парох церкви св. Кирила, який відправляється в понеділок наші Богослуження у 5-й год. по полудні, та о. парох парафії св. Меланії.

Слово про св. архистратига Михайла мала Оля Голяш-Тимшорак. Всіх присутніх привітав о. д-р Микита, який закликав здійснити розпочаті пляни побудови нової церкви св. Михайла. Підготовкою бенкету займалися такі родини, які завжди активно працюють в громаді: Галочі, Ткачки, Пелехи, Ларіони, Блишакі, Фостяки, Дзюби, Дреницькі, Тимшоракі, Цибульські

Парафіальна громада постійно й послідовно активізує своє громадське життя, пов'язане з планками українських традицій.

Будівельний комітет вдячний щедрим жертводавцям за дати на будову церкви та просить і надалі пам'ятати про нашу малу громаду в Тусані, що хоче жити українським життям.

Наша адреса: St. Michael's Ukrainian Catholic Church, P.O. Box 12745, Tucson, 85732, Ariz.

Оля Голяш-Тимшорак

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ членів Української Православної Федеральної Кооперативи в Нью-Йорку відбудуться

в неділю, 6-го березня 1983 р., о год. 1-й по пол., по Службі Божій в залі православної церкви св. Володимира, 160 West 82-га авт., в Нью-Йорку

УПРАВА КРЕДИТІВКИ

УПРАВА

УПРАВА

Головна Управа Т-ва Українських Інженерів Америки влаштовує

в суботу, 5-го березня 1983 року в приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-та вул. в Нью-Йорку, Н. Й.

ПАНЕЛЬ на тему

Завтра (майбутність) мусимо творити сьогодні (тепер)

Модератор ..... Інж. ВОЛОДИМИР ГНАТКІВСКИЙ УЧАСНИКИ:

1. Д-р ОСИП МОРОЗ: Минуле дуже важливе, але майбутнє ще важливіше.
2. Д-р БОГДАН ЦИМБАЛІСТИЙ: Українське гетто іншими очима.
3. Інж. НЕСТОР ГОЛИНСКИЙ: Як вербувати членів до українських професійних організацій серед молодшої генерації.
4. Інж. ЮРІЙ САВИЦКИЙ: Українська громада на поселенні нині і в майбутньому та роль українського професіоналіста.
5. Д-р РОМАН ПРОЦИК: Динаміка чи застій в перспективі майбутнього Української Громади на поселеннях.

Початок ПАНЕЛЮ о год. 4-й по пол. Запрошуємо всіх Членів ТУІА та Членів інших наших професійних Товариств та все наше Громадянство.

ГОЛОВНА УПРАВА Товариства Українських Інженерів Америки

Український Інститут Америки має шану запросити Українське Громадянство, Принятелів і Знайомих, зокрема колишніх Членів на

75-літній Ювілей заслуженої української прима-балерини Валентини Переяславець який відбудеться в суботу, 26-го лютого 1983 р., о год. 5-й вечора в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку 2 East 79th Street, New York, N.Y.

Участь у Ювілейному Вечорі беруть: Оксана Базилевська, Дарія Гордінська-Каранович, Роберт Паркін, Рома Прийма-Богачевська, Юрій Богачевський, Василь Тершаковець, Остап Тарнавський.

Після закінчення програми ТОВАРИСЦА ЗУСТРІЧ з ЮВІЛЯНТОКО

УПРАВА

УПРАВА

УПРАВА

УПРАВА

УПРАВА

Так дешево ніде не купите!

БУТРА — КОЖУХИ

Ціни знижені на всі кожухи
Куртки короткі — мужські і жіночі
від 75.00 дол.
Куртки 3/4 — від 100.00 дол.
Довгі плащі від 180.00 дол.
Шматки зі швірів французьких, еспанських, англійських і американських — готові і швидко на міру.
Масо на складі гарні бутра з мінки і інших шклятих шкір по цінах, знижених на 50%.

запрошуємо відвідати

GOLTEX CO.

14 — 1st Avenue
New York, N.Y. 10009

Відкрито 7 днів — 9-5 та по пол., понеділок до суботи;

10-4 по пол. в неділю

По інфор. прошу ТІПЬКІ телеф. collect — (212) 533-7236

Свята у Савтфілді

3 року в рік парафія української православної катедрі Св. Покрови в Савтфілді коло Дітройту урочисто святкує Різдво Христове. Стари українські народні традиції були і є основою святкування: у четвер, 6-го січня, громадою зустріли Різдво Христове в катедрі Вечірню. А після Вечірні в катедральній залі продовжено молитвою, благословінням та споживанням традиційної пісної вечері з дванадцяти страв. Як і завжди, серед цих страв були кута і мед. Після споживання приготованої сестрицями вечері продовжувалась зустріч

співанням колядок разом із катедральним хором. У п'ятницю, 7-го січня, в день Різдва Христового, Катедра була заповнена вірними. Отець-настоятель протоієрей Нестор Столярчук разом із протоієреєм Володимиром Мельником відслужили Різдвяну Службу Божу. Катедральний хор під диригентурою Петра Китастого своїм чудовим співом супроводжував Службу Божу. На перший і другий день свят молоді колядки з ОДУМ-у та квінтет хору відідали з колядками багатьом родин.

У неділю, 9-го січня, після Служби Божої в катедральній залі відбулась шкільна ялинка. Молодше покоління матерів учнів Школи Релігії й Українознавства ім. Лесі Українки у співпраці з учителями виявили свою організованість та працездатність. Матері на чолі з заступницею голови Батьківського комітету Варварою Коваленко приготували та гостили присутніх смачним обідом, а батьки завідували буфетом і гостили бажаними та гарячими напоями. Учителі школи під керівництвом директора проф. Михайла Смика на вчанням учнів показали чисельним присутнім, православним і католикам, незалежну користь українознавчого навчання і виховання наших дітей.

Святкова програма скла-

далася з двох частин, які приготувала, з допомогою всіх шкільних учителів Світлана Петруша. Супровідними піснями, включно з колядками, керував учитель співи Михайло Сердюк.

Першу частину розпочали найменші — учні садочки і першої класи. По черзі декламували вони по декілька слів з віршів: „Колядайте, діти“ і „Мій сніговик“, за що одержали заслужену похвалу своїх виховників та оплески любителів малат. Потім виконали сценічну картину „У Вифліємі нині новина“. Майстри декорацій і діючі особи своїм виконанням заслугоують на добру оцінку, а саме: учні десятої класи Надія Хонюк і Петро Жура, пастушки, янгол-вістун та сніжинки, дівчата підготовчої та першої класи.

У другій частині програми шкільний хор проспівав п'ять колядок і одну щедрівку. Хором керував і аккомпанював на бандурі Михайло Сердюк. Після кожної колядки учні від другої до десятої класи декламували вірші різдвяного і патрістичного змісту. За гарний спів і чудову мову після кожного виконання діти одержували гримі оплески. На закінчення учень 9-ої класи Юрій Бориско у ролі св. Миколая роздавав учням школи і всім присутнім дітям різдвяні подарунки.

Іван Мурга

Вирішальні...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

американської зовнішньої політики і протидіяти злу, яке нахолоди кремлівська пропаганда, головні заповіді в Німеччині поширення пацифістичних настроїв, які так розцвіли під звуки пісеньки колись Брежнєва, а нині Андропова про „миру політику Радянського Союзу“.

Недалекі парламентарні вибори в Німеччині і комуністичні у Франції, як теж і грядучі вибори в Англії, будуть показником як глибоко паутиння советської пропаганди і зручної дип-

ломатії обмотали Європу, і які трагічні можуть бути наслідки тих заходів. ЗСА готуються протиставити совєтам ракетами, йдуть безпідліди суперечки про всі ракети типу МХ, а тим часом Советський Союз ша хує західний світ „мирним-ми“ інструментами міжнародної політики, якими так легко приспати чуйність не тільки європейців, але й американців. Було б прикро, коли б совети загнали ЗСА під дурного хату тою зручністю, пляновістю і послідовністю їхніх агресивних починів.

БАГДАДСЬКЕ РАДІО ПОВІДОМИЛО в середу, 16-го лютого, що іракські війська відбили новий іранський наступ на схід від іракського міста Амара. Згідно з іракськими даними, іранська армія почала наступ 10 днів тому на відтинку фронту Аль Шіба, але зазнала поразки. Тепер іракські вертольоти переслідують розбиті рештки іранських військ.

ВІЙСЬКОВІ ДЖЕРЕЛА Ель Сальвадору повідомили в середу, 16-го лютого, що ліві партизани знову приблизилися і заатакували північносхідне місто Сучітот, відтинку його від столиці Сан Сальвадору. Це вже другий раз на протязі тижня хвилі повстанців заливають це місто. Бої в місті та околиці продовжуються, говорить військове повідомлення.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ Каспар Вайнбергер далі обстоює свою настанову проти будь-якого зменшення бюджету оборони, як цього домагаються так демократи як і деякі республіканці в Конгресі. Виступаючи перед Бюджетною комісією в Палаті Репрезентантів, Вайнбергер твердив, що навіть і найменші редукції в оборонному бюджеті матимуть негативні наслідки для безпеки країни.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

(Продовження зі стор. 1)

Той хто може ще щось продати, вважається багатим. Кому особливо пощастило і хто дістане якусь копійчину, то той мусить шукати другого шматка, щоб купити шматок хліба для себе й для голодної своєї родини.

Хліб продається „зід полем“ по 6 до 7 карбованців за трифунтовий бохонець, а більший значинно дорожчий. Особливо шаслими селянам удасться ще купити собі кавалок солонини, або шинки, якої шматочок вагою менше пів фунта селяни платять 5 карбованців. Такемо в місті іноді селяни дістають кукурудзяну муку, за 10 фунтів якої платять 30 карбованців. Житньою, або пшеничною муки не можна дістати навіть „зід полем“. Це селянство не „куркулі“, чи яка інша верства, „позбавлена“ владою всіх прав“ але колхозники й трудовики, яким влада каже, що дає все й допомагає всім своїми силами.

Такемо й міське трудове населення в містах голодне й разом з натовпами селянської бідноти довгими годинами перестоює біля радянських м'ясних крамниць в довгих чергах за кісьмим м'ясом, кістками та ріжками відпадками, щоб хоч щонебудь дістати. Отак жис в голоді і крайній нужді все українське трудове населення, вмираючу й дегенеруючу від постійного голоду та інших злиднів.

Сміливий крок...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

так є і нема чого дуже дивуватися. Треба тих, що тимі справами турбуються, про них дбають, а інші будуть допомагати.

Автор цих рядків, як секретар Товариства Українських Інженерів Америки, має нагоду зустрічатися тих наших молодих професіоналістів і треба рішучо сказати, що ті зустрічі настороють оптимістично. Це ж наші діти, наші внуки, вони жис в деяких випадках ставлять спротив своїм батькам не погоджуються з ними, але в кінцевому ефекті, вони, або сьогодні, або пізніше знайдуть спільну дорогу зі своїми батьками. Тут не тільки переможе „зов крові“, себто чисто емоційні аргументи, але і раціональність справи. В це ми повинні вірити. Але про ці справи треба писати, треба говорити і вже реалізувати ці ідеї.

Сміливий крок

Цим сміливим кроком є панель, що його планує Товариство Українських Інженерів Америки 5-го березня 1982 року в Нью Йорку, в приміщеннях Українського Інституту Америки. Цей панель, з уваги на тематику і добір учасників, повинен зацікавити нашу громаду, а в першу чергу нашу молодішу генерацію, більшість бо доповідатиме є нашими професіоналістами молодшої генерації. Автор цих рядків, як невилічливий оптиміст, часто теж реаліст найвищою ступеня закликає нашу громаду взяти участь в тому панелі, в якому можуть брати участь теж і не-члени

*Вступайте
в члени
УНСоюзу!*

ТУІА, а в першу чергу наші професіоналісти.

Приклад Пітсбургу викликає ще й іншу цікаву ідею, а саме чи в поодиноких місцевостях повинні діяти як окремі відділи наших інженерів, лікарських, професорських, адвокатських та інших відділів, чи треба створити союз наших професіоналістів і діяти разом. У локальному сенсі ця остання форма — більш практична. Організаційні форми, однак, аж ніяк не перешкоджають головній ідеї, а це — збільшення органічного зв'язку наших поколінь, щоб наші надбання минулого не тільки зберегти, але ще далі поширити, поглибити. І воно є в наших силах, у наших спільних інтересах.

ЗБОРИ**ВІДДІЛІВ УНС****НЕДІЛЯ,**

6-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Чикаго, Ілл. Річні загальні збори 301-го Відд. ім. Дм. Вітовського, о год. 12-ї вполудне в приміщенні парафії св. Андрія в Аддісон, Ілл. Присутність всіх членів Відділу обов'язкова. В разі несприятливості статуту передбаченої кількості членів, збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

REAL ESTATE

VAILSBURG (Горішній Ньюарк) 12-род. муров. будинок, біля української католицької церкви, в добром стані. Річний дохід \$38,900. Всі мешкання винаймені. Продавці будуть асистувати у фінансуванні. Платять \$150,000.

DNISTER INC.
737 Irving Avenue
Maplewood, N.J. 07040
Tel.: (201) 761-5577

Увага! Українські Пенсіонери! Вже другий рік існує в Мамі Біч, Флоріда, в українській ділянці, близько парку і моря ДІМ УКРАЇНСЬКИХ СЕНЬОРИВ

Досі продано 10 помешкань і ще стільки залишилося до продажу. Догідні умовини купна. Докладні інформації дадуть: Михайло Ковальчук 7765 Tatum Water Way Drive Miami Beach, Fla. 33141 Tel.: (305) 861-3826

Осип Сохор 319 — 80th Street Miami Beach, Fla. 33141 Tel.: (305) 868-2026

МАЙБУТНІСТЬ У ПЕНСІЙНОМУ ВІСІ У С. В. ФЛОРІДІ! Зростаюча охочістю близько українського релігійного центру св. Андрія і культурного центру.

NICK & ELOISE POPOVICH
Realtor-Associate/Broker-Salesman
Hotline phone: 1-813-629-3179

TARAS BARABASH
Realtor-Associate
Eves: 1-813-625-0011

RANDOL REALTY, INC., REALTOR
3221 Tamiami Trail
Port Charlotte, Fla. 33952
625-4193

ДІМ МОЖЕ БУТИ ВАШ якщо інвестуєте в нього. Дім з двома спальнями, 2 лазні, кімната на сондаки, патіо, закрите сіткою, родина кімната, дим менше 8 р. Теп. за подорожницями. RA No. 3754 Call day or Night: 1-813-629-3179 Будівельні парцелі — 80 x 125 рн в вулицях з тротуарами. \$2,300 і більше, деки з умовами сплати.

AKKA Company
BAPTIST MINISTRIES
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550 New York, 10003

ПЛАТІВКИ І КАСЕТИ. (Дісно не хочемо вірити, щоб в когось міг бути більший вибір в муз. діяльці).

HELP WANTED

CHILD CARE — HOUSEKEEPER
Loving hardworking person for large delightful family in Westchester. Live in 5 1/2 days. Private room with T.V. Easy commuting from City. Some English a must. Will sponsor. Good salary. Must Love children. Call (914) 271-6542.

SUPER

CANARSIE, BKLYN, N.Y.
75 FAM. GARDEN APARTMENT
GAS HEAT.
(212) 853-6170
Bet. 9 a.m. — 12 noon
Monday — Thursday

Різне

Новоприбула вчителька музики, з Львова, з 20-річним стажем праці у Львівській консерваторії дає ЛЕКЦІЇ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО Район Мангетену і в рухлину. Може дожджати. Також шукає за посадою АКОМПАЇНТОРА. Дзвонити після 10-ої год. веч. на протязі цілого тижня телефон. (212) 435-3280.

РІЧНИКИ
„МИ І СБІТ“
1982 або попередні по 4.00 дол.
ART GALLERY
R.R. 2, Niagara Falls
Canada L2E 6S5

ДЕРМАТОЛОГ
J. BARAL, M.D.
245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828

Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся. Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки. Приймаємо Medicare.

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних граніт, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Баянд Бруку і св. Духа — відомо солідна фірма
CYPRESS
HILLS MONUMENTS
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ
Walter Bielanski
K. M. KARDOVICH
Constantine M. Kardovich
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla. (305) 653-5861. На бажання і для вигоди клієнтів, радо завідемо до Вашого дому з проектами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦІ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Особняк ШИРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Баянд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн саїту.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСоюзу у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивинувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя класи W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСоюзі, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набутти, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Апликації приймає Головна Канцелярія УНСоюзу без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження недовомань чи недуги вона може зажадати доповнення апікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО до 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСоюзу. Коли бажаєте одержати апікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСоюзу, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17 a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, станція чи провінція, поштовий код)

THE UKRAINIAN WEEKLY

We give you the WHOLE picture.

dissident news • commentary • politics • editorials • interviews • people • reviews • community news
the arts • scholarship • church affairs • sports • preview of events • special features

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s).
(Subscription rates: \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members.)

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____

UNA member: ☐ yes ☐ no
☐ Payment enclosed
☐ Bill me

THE Ukrainian Weekly

30 Montgomery St. ■ Jersey City, N.J. 07302